

Sigtuna Rådhus

När borgmästaren Eric Kihlman tillträdde sitt ämbete i Sigtuna 1737 fann han att rådhuset var i ett bedrövligt skick. Kihlman beskriver själv rådhuset på följande sätt:

”Vad stadens rådstuga beträffar, så har den stått i många år alldeles obruklig. Hon var således inrättad att ingen lär ha kunnat nyttja henne annat än på sommaren. Hon bestod av tvenne våningar, nedre delen var marknadsbodar och arrestrum och på övre våningen fanns det tvenne ganska stora salar eller rum jämte förstuga. Där har aldrig blifvit någon spis eller kakelugn insatt, och inte har det lönt mödan i anseende till byggnadens beskaffenhet.”

Det rådhus som Kihlman beskriver lär ha byggts på 1660-talet och skall då ha ersatt ett äldre rådhus som brann ned 1658.

På Kihlmans initiativ började man år 1740 att bygga det nuvarande rådhuset, vilket uppfördes på samma plats som det gamla. Från gamla rådhuset flyttade man över tornet. År 1744 var byggnaden så pass färdig att allmän rådstuga kunde hållas där.

Rådhuset innehåller två rum. Det västra rummet var fram till 1930-talet polisens vaktlokal med två finkor. Lokalen dömdes då ut och omändrades till tjänste- och sammanträdesrum.

Det andra rummet är rådssalen. En stor del av möblerna och föremålen där anskaffades eller skänktes genom borgmästare Kihlmans försorg i samband med att rummet inreddes på 1740- och 50-talen.

Bordet fördes av Kihlman till rådhuset så snart rådssalen blev brukbar. Hans svärmor Greta Elisabet Norin hade ”med egen hand omstrukt” det i brun masur. På bordet ligger en ordförandeklubba i masur, skänkt av rådmannen Anders Engman. Metallklockan på bordet har skänkts av

rådmannen Johan Nyman. Ljusstakarna har liksom silverbägaren skänkts eller köpts till rådhuset i senare tid.

Länsstolarna bakom bordet är utförda i barockstil. Den större, presesstolen, inköptes från ett grevligt sterbhus. De båda mindre överfördes troligen från borgmästargården.

De fyra stolarna i senbarockstil längs nordväggen inköptes förmodligen från jägmästare Nils Stenberg. Han ägde vid tiden för rådhusbygget en fastighet som gränsade till rådhusomtten.

Stolarna utmed väggen mot torget är provinstillverkade spjalstolar. När de kom till rådhuset är oklart.

Av de kungaporträtt som finns i rådssalen har fem kommit till rådhuset genom Eric Kihlmans försorg. Så här berättar han själv om detta: ”Härvid bör jag och påminna, att hans Kungl. Majt:s Kung Fredriks contrefait är skänkt till rådstugan av förberörde herr direktör Scheffel genom intercession. Kung Karl X:es contrefait har min svåger herr kamrer Åkerman ägt. Drottning Hedvig Eleonora är kommet utur mina föräldrars hus. Kung Karl XII:es har jag ärvt efter avlidne korpralen vid Livregementet min svåger Carl Bergstedt och Kung Karl XI:es köpte jag i ett stånd i Stockholm.”

Porträttet av Karl XI är utfört av Ehrenstrahls skola och det av Karl XII sannolikt av David von Krafft. Målningarna av Karl X och hans drottning Hedvig Eleonora är utförda av okända konstnärer. Förutom dessa porträtt finns i rådssalen ytterligare ett porträtt av Karl X samt ett av Gustav II Adolf respektive Gustav Vasa. Namnen på de konstnärer som utfört dessa är inte kända.

I taket hänger en kristallkrona från 1600-talet. När och hur den kommit till rådhuset är inte bekant.

I rådssalen finns en bardisan (stickvapen) samt yxor, saxar, tumskruv, och halsjärn, föremål som långt fram i tiden använts av stadens rättstjänare.

Den fasta inredningen i rådssalen har i motsats till de lösa inventarierna utbytt och förändrats under årens lopp. Taket skall dock vara ursprungligt. Tapetbården är från 1820-talet och föreställer Justitia, rättvisans gudinna, med våg och svärd. Bården kan vara gjord av den kände tapetmålaren C F Torsselius (1764-1836). Han ägde under en period gården Aludden i Sigtuna.

Kakelugnen som är tillverkad på 1700-talet anskaffades från en herrgård i Sigtunatrakten och uppsattes i rådssalen på 1920-talet.

Sigtuna rådhus var fram till 1947 säte för stadens magistrat och rådhusrätt. Från och med 1948 lades Sigtuna under landsrätt och rådhuset miste därmed den funktion det haft under drygt 200 år.

Sigtuna Rådhus

Sigtuna Museum
Stora Gatan 55 – 193 30 Sigtuna
www.sigtunamuseum.se

